

Franken advocaten

www.frankenadvocaten.eu

• Projectontwikkelingsovereenkomsten • GIW-procedures • Huurrecht bedrijfs- en woonruimte • Erfpacht, erfdienstbaarheden, opstal- en appartementsrechten • PPS • Aanbestedingsrecht • Staatssteun • Grondbeleid • Structuurvisies, bestemmingsplannen en ontheffingen • Bouw-, aanleg-, gebruiks-, en monumentenvergunningen • Milieuvergunningen, meldingen en nadere eisen • Bodemverontreiniging, sanering en kostenverhaal

Uitspraken voor onder de kerstboom

Oudejaarsstunt: diefstal uit het Van Gogh museum

Het begon ermee dat de voetbalvereniging VV Tolbert in Groningen € 50.000,- nodig had voor een nieuwe tribune. Dat project werd medio december 2002 geadopteerd door een groep plaatselijke ondernemers die jaarlijks met oud en nieuw een stunt pleegde uit te voeren. Besloten werd aan te haken bij de diefstal van twee kostbare schilderijen van Van Gogh uit het Van Gogh museum op 7 december 2002. De groep deed zich voor als de dieven van deze schilderijen teneinde losgeld binnen te halen. Dit losgeld zou dan op oudejaarsdag publiekelijk in ontvangst genomen worden bij wijze van stunt, dus niet om het daadwerkelijk te behouden. Het zou een aantrekkelijk begin zijn van een fondsenwervingscampagne.

Middels anonieme brieven en advertenties in de plaatselijke krant werd contact gezocht met het museum om het losgeld op te eisen. Die nam de berichten van de "oudejaarsclub" serieus en schakelde de politie in. De eerste brief voor het losgeld werd op

23 december 2002 aan het museum verstuurd. Vervolgens werd tussen de groep en het museum via anonieme faxen en krantenadvertenties verder gecommuniceerd. De groep fabriceerde zelfs afbeeldingen van de schilderijen met daarop een exemplaar van

een recente krant. Uiteindelijk kwam de politie op 31 december 2002 tot het besef dat het ging om een grap van de Tolbertse ondernemers. Door het museum werd het losgeld dan ook niet overhandigd en op oudejaarsavond werd in de voetbalkantine het nood-

Vervolg Uitspraken voor onder de kerstboom

plan uitgevoerd: er werd gekopieerd geld voor de gewenste voetbaltribune overhandigd.

Strafrechtelijk werden de ondernemers uiteindelijk niet veroordeeld. Het oogmerk van wederrechtelijke bevoordeling kon niet bewezen worden. Wel daagde het museum en de politie de groep voor de rechter om de gemaakte kosten verhaald te krijgen op grond van onrechtmatige daad in groepsverband gepleegd waardoor alle betrok-

kenen hoofdelijk aansprakelijk waren. Bij vonnis van 5 december 2012 wees de rechtbank Groningen dat ten dele toe. Politie-uren die nodeloos gemaakt waren als gevolg van de grap moesten betaald worden omdat daardoor geen publiekrechtelijke regeling werd doorkruist. Politie-uren die gemaakt waren na 31 december 2002 kwamen niet voor vergoeding in aanmerking. Dit betroffen uren die betrekking hadden op een vermeend strafrechtelijk delict (op-

lichting) en dergelijke kosten kunnen niet verhaald worden op plegers van strafbare feiten. Ook het museum had in beginsel recht op gemaakte kosten, zij het dat wel aangetoond moest worden dat deze specifiek veroorzaakt waren door de Tolbertse ondernemers.

Nieuwsflits

... Op 16 oktober 2012 heeft het Europese hof voor de Rechten van de Mens uitspraak gedaan inzake het aan een Tilburgse pastoor opgelegde verbod door de gemeente om voor 7.30 uur (i.p.v. 7.15 uur) klokken te luiden. Het Hof achtte unaniem dat er geen sprake was van een ongerechtvaardigde inbreuk op het recht op vrijheid van godsdienst. ...

Uitspraken voor onder de kerstboom - 2

Sparta krijgt olieverfschilderij “Zicht op Delfshaven” terug

Dat heeft de rechtbank in Rotterdam na twee jaar procederen besloten op 19 december 2012. Het begon allemaal met een oud olieverfschilderij van de schilder Van Mastenbroek (bekend Nederlands kunstschilder van Rotterdamse stadsgezichten die leefde van 1875 tot 1945) dat tijdens de verbouwing eind jaren negentig uit het Sparta-stadion was verdwenen. Een werknemer van de aannemer had het naar eigen zeggen aangetroffen in de vuilcontainer en vervolgens meegenomen. Geruime tijd later, in 2010, werd het schilderij bij het programma “Tussen Kunst en Kitsch” getaxeerd op zo'n € 25.000,--. Sparta stelde echter eigenaar te zijn en spande een procedure aan.

De werknemer stelde zich op het standpunt dat hij het schilderij al in de jaren tachtig cadeau zou hebben gekregen. Door verjaring was hij eigenaar geworden. Die lezing herzag de werknemer als gedaagde in de procedure: tijdens de verbouwing had

Sparta bij wijze van grootse opruiming het schilderij weggegooid waarna gedaagde het had meegenomen. Op zichzelf achtte de rechter een dergelijke gang van zaken mogelijk. Sparta voerde evenwel aan dat op de lijst een koperen plaatje zat waaruit bleek dat

het schilderij vijftig jaar eerder geschonken was en dat dergelijke giften doorgaans niet worden weggegooid. Die stelling wilde de rechtbank niet zonder meer overnemen. Het kwam er volgens de rechtbank op aan of “een redelijk oordelend mens onder de ge-

geven omstandigheden” mocht oordelen dat Sparta zich van het schilderij wilde ontdoen. En, vervolgde de rechtbank “een olieverfschilderij kan niet per definitie als bijzondere (waardevolle) zaak worden aangemerkt – getuige alleen al de variëteit die aan de orde kwam in televisieprogramma’s als Tussen Kunst en Kitsch”. Gedaagde diende derhalve te bewijzen dat Sparta afstand had willen doen van het schilderij. Dat lukte gedaagde niet. Enerzijds waren de getuigenverklaringen die gedaagde voortbracht, onderling

maar ook op zich niet consistent, namelijk afwijkend. Anderzijds was het schilderij op zich ook te bijzonder. Bij een bezichtiging van het schilderij oordeelde de rechter dat “het een typisch schilderij betreft waaraan een redelijk oordelend mens eenvoudig kan zien dat het in 1930 moet zijn geschilderd door iemand die uitstekend kan schilderen”.

Vooruitlopend op deze uitspraak had Sparta geprobeerd het schilderij veilig te stellen door beslaglegging. Ook dat liep dubbel onfortuinlijk af voor

gedaagde. Gedaagde had het schilderij bewaard in zijn schuur met tropische vogels. Bij het in beslag nemen door de deurwaarder was de deur van deze schuur te lang open gebleven waardoor diverse vogels door de kou overleden waren. Die schade kreeg gedaagde niet vergoed. Bij de inbeslagname was de vrouw van gedaagde aanwezig geweest en die had, aldus de rechtbank, de deurwaarder daarop kunnen wijzen.

Wetgeving

Wat gaat er veranderen in 2013?

Een greep uit de verschillende wetswijzigingen die in 2013 zullen worden doorgevoerd ...

Aanbestedingswet

Ter bevordering van de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en naleving van het aanbestedingsrecht, komt een nieuwe implementatie van de Europese aanbestedingsrichtlijnen in de vorm van de Aanbestedingswet. Het doel van deze wet is om met name kleinere bedrijven en zzp'ers een eerlijke kans te geven bij een overheidsopdracht. Om dit te bereiken is in de nieuwe wet onder meer het proportionaliteitsbeginsel opgenomen; de eisen die aan een ondernemer worden gesteld moeten in verhouding staan tot een opdracht. Voorts brengt de Aanbestedingswet meer lijn in de aanbestedingsprocedures. Met name bij opdrachten die niet Europees hoeven te worden aanbesteed, hanteren aanbestedende diensten momenteel verschillende proce-

dures. Aangezien dit leidt tot extra lasten voor bedrijven, stelt de Aanbestedingswet het gebruik van het Aanbestedingsreglement Werken (2005) verplicht. Naar verwachting zal de Aanbestedingswet per 1 april 2013 in werking treden.

Milieuprestatieberekening bij aanvraag omgevingsvergunning voor grote gebouwen

Op grond van het Bouwbesluit 2012 dient vanaf 1 januari 2013 bij elke aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van woningen en van kantoren met een gebruiksoppervlakte van meer dan 100m² een milieuprestatieberekening te worden bijgevoegd. De milieuprestatieberekening dient te worden uitgevoerd aan de hand van de zogenaamde “Bepalingsmethode

Milieuprestatie gebouwen en GWW-werken”. Deze bepalingsmethode geeft aan de hand van de producten en elementen waaruit het bouwwerk is opgebouwd de milieueffecten van het gehele gebouw aan. Dit zou partijen dus moeten stimuleren slimme keuzes te maken om een gebouw te realiseren waarvan de milieubelasting door materiaalgebruik minimaal is.

Gerechtelijke indeling

Vanaf 1 januari 2013 verandert de gerechtelijke indeling van ons land. Ten gevolge hiervan gaat het aantal rechtbanken van 19 naar 10 en het aantal gerechtshoven van 5 naar 4. Verschillende rechtbanken en gerechtshoven zullen fuseren, waardoor grotere eenheden ontstaan. Volgens de opstellers van deze wetswijziging brengt de her-

ziening van de gerechtelijke kaart verschillende voordelen met zich mee; de medewerkers van de rechtbank of het Hof ontwikkelen meer kennis en ervaring aangezien meer zaken zullen worden behandeld. Daarnaast bestaat meer ruimte om deskundigheid op te bouwen op specialistische terreinen.

Aanpassing bestuursprocesrecht

De Eerste kamer heeft deze maand ingestemd met het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en aanverwante wetten met het oog op verbetering en vereenvoudiging van het bestuursprocesrecht. Deze wet zal per 1 januari 2013 in werking treden.

Dit wetsvoorstel is opgesteld vanwege enkele tekortkomingen in de praktijk door de huidige vormgeving van het bestuursprocesrecht. Gebleken is dat belanghebbenden de verwachting hebben dat een procedure uitkomst geeft over de inhoud van het betreffende besluit. Het is te vaak

voorgekomen dat de rechter volstaat met de vernietiging van het besluit. Teneinde aan deze bezwaren tegemoet te komen stelt de wet als uitgangspunt dat de procedure gericht dient te zijn op het definitief beslechten van het geschil.

Een ander onderdeel van het wetsvoorstel betreft de invoering van het relativiteitsvereiste. Op grond van dit vereiste dient een verband te bestaan tussen een beroepsgrond en de daadwerkelijke reden om een besluit in rechte aan te vechten. Het relativiteitsvereiste zou niet de kring van belanghebbenden beperken, maar slechts de argumenten die een belanghebbende kan aanvoeren. Overigens geldt het relativiteitsvereiste alleen voor het beroep bij de rechter, dus niet in de bezwaarfase.

Ook wordt de mogelijkheid tot het nemen van onafhankelijke conclusies in belangrijke zaken bij de hoogste bestuursrechter ingevoerd. Bij zaken die in behandeling zijn bij een van de

hoogste bestuursrechters kan een lid van een van de drie colleges, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het bedrijfsleven, worden verzocht een conclusie te nemen. Een conclusie biedt meer gelegenheid dan de rechterlijke uitspraak om een rechtsvraag te plaatsen in een breder verband. Een conclusie kan een bijdrage leveren aan de kwaliteit en de inzichtelijkheid van de rechtsontwikkeling door de rechter. Met ingang van 1 januari 2013 zal prof. mr. R.J.G.M. Widdershoven, verbonden aan de Universiteit Utrecht, belast zijn met het nemen van conclusies.

Daarnaast wordt met het wetsvoorstel een zogenaamde Grote Kamer voor belangrijke richtinggevende uitspraken in hoogste instantie ingevoerd. Deze zaken zullen dan worden behandeld door vijf leden die deel uitmaken van de drie rechterlijke colleges.